

UDENRIGSMINISTERIET

EKN, sagsnr.: 2020-12983
Den 24. november 2020

Uformel videokonference for EU's europaministre den 8. december 2020

SAMLENOTAT

1. Forberedelse af Det Europæiske Råd den 10. - 11. december 2020 (udkast til konklusioner).....	2
2. Forhandlingerne mellem EU og Storbritannien.....	5
3. Den europæiske handlingsplan for demokrati – information fra Kommissionen.....	8
4. Lovgivningsmæssig programmering.....	10

1. Forberedelse af Det Europæiske Råd den 10. - 11. december 2020 (udkast til konklusioner)

KOM-dokument foreligger ikke.

1. Resumé

På den uformelle videokonference for EU's europaministre den 8. december 2020 forventes udkastet til konklusioner for mødet i Det Europæiske Råd den 10. - 11. december 2020 at blive drøftet. Udkastet til konklusioner foreligger endnu ikke, og dagsordenen er fortsat under overvejelse. På nuværende tidspunkt forventes Det Europæiske Råd at fokusere på klima, COVID-19-koordination, sikkerhed og EU's relationer til Tyrkiet. Derudover er det forventningen, at Det Europæiske Råd skal drøfte eksterne relationer med fokus på EU's Sydlige Naboskab.

2. Baggrund

Der afholdes møde i Det Europæiske Råd den 10. - 11 december 2020. I henhold til forretningsordenen for Det Europæiske Råd (artikel 3) forbereder Rådet (almindelige anliggender) møderne i Det Europæiske Råd.

3. Formål og indhold

På den uformelle videokonference for EU's europaministre den 8. december 2020 forventes udkastet til konklusioner for mødet i Det Europæiske Råd den 10. - 11. december 2019 at blive drøftet. Udkastet til konklusioner foreligger endnu ikke, og dagsordenen er fortsat under overvejelse. På nuværende tidspunkt forventes Det Europæiske Råd at fokusere på klima, COVID-19-koordination, sikkerhed og EU's relationer til Tyrkiet. Derudover skal Det Europæiske Råd drøfte eksterne relationer med fokus på EU's Sydlige Naboskab.

For så vidt angår Klima blev emnet senest drøftet på Det Europæiske Råd i oktober 2020 med fokus på Kommissionens plan for et opjusteret EU 2030-klimamål. Dengang støttede 15 medlemslande op om et opjusteret mål på mindst 55 pct. Det Europæiske Råd konkluderede, at man ville vende tilbage til emnet ved det kommende topmøde i december med henblik på at opnå enighed om 2030-målet og forelæggelse af EU's opdaterede klimabidrag (NDC) til FN inden udgangen af 2020. Det er forventningen, at drøftelserne i december vil fokusere på, hvorvidt der nu kan nås til enighed om en opjustering af målet, og hvilke retningslinjer Det Europæiske Råd evt. skal give for, hvordan målet bør indfries.

COVID-19-koordination har været genstand for to uformelle videokonferencer for stats- og regeringscheferne i hhv. oktober og november. Det står endnu ikke klart, hvilket fokus drøftelsen i december vil have, men det er den foreløbige forventning, at drøftelsen vil fokusere på følgende: 1) test, herunder gensidig anerkendelse af test og hurtigtest, 2) vaccine samt 3) tiltag til at begrænse spredningen, herunder for at imødegå en tredje smittebølge.

Sikkerhed, herunder kampen mod terror og ekstremisme, er på dagsordenen i lyset af de terrorangreb, der ramte både Frankrig og Østrig i oktober 2020. Sikkerhed blev drøftet på den uformelle videokonference om retlige og indre anliggender den 13. november, hvor EU's

indenrigsministre vedtog en fælles erklæring om en række eksisterende og kommende tiltag til styrkelse af sikkerheden i EU. Kommissionen forventes den 9. december at præsentere et forslag til en fælles europæisk dagsorden om terrorbekæmpelse, som skal danne grundlag for drøftelsen på mødet i Det Europæiske Råd den 10.-11. december.

Det Europæiske Råd vil desuden drøfte EU's relationer til Tyrkiet i opfølgning på konklusionerne fra det ekstraordinære møde i Det Europæiske Råd den 1. - 2. og møde i Det Europæiske Råd den 15. - 16. oktober. Her besluttede man at give de daværende mæglingsbestræbelser mere tid i håbet om, at den anspændte situation ville blive deeskaleret. DER-konklusionerne fastslog, at EU er rede til at iværksætte en positiv politisk dagsorden med Tyrkiet forudsat, at konstruktive bestræbelser på at stoppe ulovlige aktiviteter over for Grækenland og Cypern fastholdes. Samtidig slog man fast, at Det Europæiske Råd ville overvåge udviklingen nøje og om nødvendigt træffe beslutninger senest på mødet i december. Tyrkiet har imidlertid fortsat seismiske undersøgelser i Det Østlige Middelhav. Dertil lægges Tyrkiets uacceptable udfald mod Frankrig som er yderligere et skridt i den forkerte retning. På den baggrund er det forventningen, at drøftelserne i december vil fokusere på spørgsmålet om en skærpelse af den fælles EU-kurs over for Tyrkiet, herunder evt. gennem udvidelse af det eksisterende rammesanktionsregime.

Under eksterne relationer forventes Det Europæiske Råd at have en strategisk drøftelse af EU's Sydlige Naboskab. Drøftelsen er på dagsordenen i lyset af 25-året for Barcelona-processen og henset til, at EU's partnerskabsaftaler med landene i det Sydlige Naboskab står til at udløbe i år. EU's fremtidige forhold til Det Sydlige Naboskab blev senest drøftet på udenrigsrådet den 21. september i år og blev kort berørt på Det Europæiske Råd i oktober. Drøftelsen på Det Europæiske Råd forventes at fokusere på EU's prioriteter i det fremtidige forhold til de sydlige naboskabslande. Drøftelsen udgør en vigtig trædesten i relanceringen af EU's engagement i det Sydlige Naboskab, der forbliver et centralt geografisk område for EU i forhold til f.eks. klima, sikkerhed og migration.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Udkastet til konklusioner for Det Europæiske Råd den 10. - 11. december 2020 ventes ikke i sig selv at indebære statsfinansielle konsekvenser eller konsekvenser for EU's budget, for samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet. Det er dog muligt, at Det Europæiske Råd vil blive fulgt op af konkrete retsakter, målsætninger, konklusioner eller andet, der vil kunne få sådanne konsekvenser. Konsekvenserne af disse vil først kunne vurderes, når der foreligger konkrete forslag.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Idet der endnu ikke foreligger et udkast til konklusioner kendes andre landes holdninger generelt ikke på nuværende tidspunkt.

10. Regeringens generelle holdning

Der er tale om en vigtig drøftelse af udkastet til konklusioner for Det Europæiske Råd, som finder sted få dage før mødets afholdelse. Fra dansk side vil man arbejde for at fremme danske synspunkter i forhold til den kendte dagsorden.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

2. Forhandlingerne mellem EU og Storbritannien

Nyt notat.

KOM-dokument foreligger ikke.

1. Resumé

På den uformelle videokonference forventes en status for Brexit-forhandlingerne. Forhandlingerne er nu i den sidste afgørende fase mhp. at opnå et aftaleresultat, der kan træde i kraft, når overgangsperioden udløber ved årsskiftet. Forhandlingerne vil dog kunne trække yderligere ud eller ende i et klippekantsscenario uden aftale. Fra dansk side støtter man EU's forhandlingstilgang mhp. at sikre en ambitiøs aftale med balance mellem rettigheder og forpligtelser.

2. Baggrund

Forhandlingerne om det fremtidige forhold mellem EU og Storbritannien blev igangsat i starten af marts 2020 efter vedtagelsen af EU's forhandlingsmandat og fremlæggelsen af Storbritanniens regeringstilgang. I juni 2020 blev der på et topmøde mellem EU og Storbritannien gjort status for forhandlingerne, og det stod klart, at Storbritannien på trods af begrænsede fremskridt i forhandlingerne ikke ønskede at gøre brug af muligheden for en forlængelse af overgangsperioden.

Der er efter et intensiveret forhandlingsforløb over sommeren og i det tidlige efterår relativ god fremdrift i forhandlingerne på en række områder, herunder i de centrale spor om gensidig markedsadgang for varer og tjenesteydelser. Men der er fortsat stor afstand mellem parterne på andre centrale spørgsmål, specielt ift. fair konkurrencevilkår, herunder statsstøtte og tilhørende håndhævelsesmekanismer, samt fiskeri. Storbritannien ser fortsat ikke behov for aftale om udenrigs- og sikkerhedspolitisk partnerskab. EU fastholder en samlet tilgang til forhandlingerne, så man opretholder det høje ambitionsniveau for det fremtidige forhold og sikrer en parallelitet og balance mellem de forskellige forhandlingsspor – herunder mellem markedsadgang og fair konkurrencevilkår og mellem en fiskeriaftale og handelsforholdet.

På Det Europæiske Råd den 15.- 16. oktober 2020 var der fuld opbakning til chefforhandler Michel Barnier og EU's forhandlingstilgang, herunder behovet for substantiel bevægelse fra britisk side på de centrale forhandlingsspørgsmål. Forhandlingerne er nu i den sidste afgørende fase mhp. at opnå et aftaleresultat, der kan træde i kraft, når overgangsordningen udløber med udgangen af året. Forhandlingerne vil dog kunne trække yderligere ud eller ende i et klippekantsscenario uden aftale.

3. Formål og indhold

På den uformelle videokonference forventes en drøftelse af forhandlingssituationen i den afgørende fase og perspektivet for en snarlig aftale. Drøftelsens indhold og karakter vil i høj grad at afhænge af det videre forløb i forhandlingerne frem mod videokonferencen, herunder om der er britisk bevægelse på de centrale spørgsmål og mulige forhandlingsgennembrud på disse områder. Såfremt der fortsat ikke foreligger en aftale, ventes drøftelserne også at vedrøre EU's forberedelser til et klippekantsscenario.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres, men vil i henhold til TEUF artikel 217 og artikel 218 stk. 6 skulle godkende en associeringsaftale mellem EU og Storbritannien.

Europaparlamentet har vedtaget en resolution om det fremtidige forhold mellem EU og Storbritannien den 12. februar 2020 og én yderligere på plenarsamlingen den 18. juni 2020.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant for nuværende, da medlemslandene har autoriseret Kommissionen til at forhandle på EU's vegne.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Storbritanniens udtræden af EU vil få negative samfundsøkonomiske og erhvervsøkonomiske konsekvenser for Danmark, afledt af et mindre tæt handelssamkvem med Storbritannien.

Indgåelse af en ambitiøs og vidtgående frihandelsaftale mellem EU og Storbritannien vil kunne bidrage til at afbøde nogle af disse konsekvenser. Ligeledes vil det have negative økonomiske konsekvenser for dansk fiskeri, hvis Brexit reducerer adgangen til britiske farvande for danske fiskere. I perioden 2016-2018 landede danske fiskere fangster fra britiske farvande svarende til en værdi af ca. 1 mia. kr. årligt.

Brexit kan medføre statsfinansielle konsekvenser, hvilket dog vil afhænge af, hvordan en evt. aftale med Storbritannien om det fremtidige forhold ser ud.

8. Høring

Kommissionens forslag til EU's forhandlingsmandat blev sendt i høring den 6. februar 2020, og høringsvarerne blev efterfølgende inkluderet i et revideret grund- og nærhedsnotat om forslaget til forhandlingsmandat, der blev oversendt til Europaudvalget den 19. februar 2020.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes at være fortsat bred opbakning til EU's overordnede forhandlingstilgang og chefforhandler Barnier med vægt på behovet for parallelle fremskridt på tværs af de forskellige forhandlingsspor og en fair balance mellem rettigheder og pligter i en aftale med Storbritannien om det fremtidige forhold.

10. Regeringens generelle holdning

Fra dansk side ønskes det tættest mulige fremtidige forhold mellem EU og Storbritannien baseret på balance mellem rettigheder og pligter, så der sikres fair konkurrencevilkår på det indre marked med opretholdelse af høje standarder. Hertil kommer fortsat adgang til fiskeri i britisk farvand og udenrigs- og sikkerhedspolitisk partnerskab med Storbritannien.

Fra dansk side støtter man EU's overordnede forhandlingstilgang, herunder en fastholdelse af paralleliteten mellem de forskellige forhandlingsspor. Det er centralt for at sikre en ambitiøs og

bæredygtig aftale med balance mellem rettigheder og forpligtelser, ikke mindst hvad angår niveauet af markedsadgang og forpligtelser på fair konkurrence og opretholdelse af høje standarder såvel som fortsat adgang til fiskeri i britisk farvand.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forhandlingerne mellem EU og Storbritannien om det fremtidige forhold blev senest forelagt Folketingets Europaudvalget til orientering den 9. oktober 2020 i forbindelse med forelæggelsen af rådsmødet (almindelige anliggender) den 13. oktober 2020. Den overordnede danske tilgang til forhandlingerne blev forelagt Europaudvalget til forhandlingsoplæg den 6. februar 2020. Udtrædelsesaftalen og de fremadrettede perspektiver har løbende været forelagt Europaudvalget, senest den 15. oktober 2019 i forbindelse med forelæggelsen af Rådsmødet (almindelige anliggender) – artikel 50. Der blev forelagt forhandlingsoplæg vedr. udtrædelsesaftalen og de fremadrettede perspektiver den 21. april 2017.

Udenrigsministeren orienterede desuden under ”siden sidst” Folketingets Europaudvalg om forhandlingssituationen for lukkede døre den 5. november 2020. Derudover har Europaudvalget modtaget i alt ni uformelle og fortrolige tekniske briefinger om Brexit, senest den 1. oktober 2020.

3. Den europæiske handlingsplan for demokrati – information fra Kommissionen

Nyt notat.

KOM-dokument forefindes ikke

1. Resumé

På den uformelle videokonference for EU's europaministre den 8. december forventes Kommissionen at orientere om sin kommende handlingsplan for europæisk demokrati (European Democracy Action Plan).

Handlingsplanen forventes at indeholde en bred vifte af forslag og initiativer, som samlet skal bidrage til at styrke modstandsdygtigheden af de europæiske demokratier. Der er som udgangspunkt ikke lagt op til en drøftelse på videokonferencen. Fra dansk side byder man overordnet formålet med Kommissionens handlingsplan velkommen og støtter generelt initiativer, som kan styrke modstandsdygtigheden af de europæiske demokratier. Regeringen vil tage stilling til de konkrete forslag i takt med, at de fremsættes.

2. Baggrund

Kommissionen forventes at orientere om den kommende handlingsplan for europæisk demokrati, som blev annonceret i Kommissionens arbejdsprogram for 2020 under overskriften ”Nyt skub i det europæiske demokrati”. Kommissionen udarbejder handlingsplanen på baggrund af, at det europæiske demokrati står over for mange udfordringer både udefra og indefra, navnlig som følge af den digitale udvikling. I forbindelse med udarbejdelsen af handlingsplanen har Kommissionen gennemført en offentlig høring i perioden 15. juli – 18. september 2020.

Handlingsplanens indhold er ikke kendt endnu, men planen forventes at beskæftige sig med tre overordnede emner: 1) Beskyttelse af valgintegriteten og fremme af aktivt medborgerskab og deltagelse i demokratiet, 2) styrkelse af mediefrihed og –pluralisme og 3) imødegåelse af desinformation. Under hvert emne forventes Kommissionen i den kommende tid at foreslå en række initiativer – både af lovgivningsmæssig karakter og andre tiltag. Regeringen vil tage stilling til de konkrete forslag i takt med, at de fremsættes.

3. Formål og indhold

På den uformelle videokonference for EU's europaministre (almindelige anliggender) den 8. december 2020 forventes Kommissionen at orientere om sin europæiske handlingsplan for demokrati. Der er som udgangspunkt ikke lagt op til en drøftelse.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Meddelelsen forventes ikke i sig selv at have lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet, erhvervslivet eller beskyttelsesniveauet. Konkrete forslag, der efterfølgende måtte blive fremsat på grundlag af meddelelsen, vil, hvor relevant, blive genstand for en selvstændig vurdering.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Handlingsplanen forventes generelt at få en positiv modtagelse fra medlemslandene. Der har i EU-regi gennem længere tid været opmærksomhed på behovet for at styrke modstandsdygtigheden af de europæiske demokratier.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen hilser formålet med Kommissionens handlingsplan velkommen og støtter generelt initiativer, som kan styrke modstandsdygtigheden af de europæiske demokratier.

Regeringen deler opfattelsen af, at der er behov for at beskytte integriteten af europæiske valg, sikre pluralisme i en digital medievirkelighed og modvirke desinformation. Regeringen finder samtidig, at det også er i dansk interesse, at EU bidrager aktivt til at styrke modstandsdygtigheden af de europæiske demokratier.

Regeringen vil tage stilling til konkrete forslag knyttet til meddelelsen i takt med, at de fremsættes.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen er ikke tidligere forelagt Folketingets Europaudvalg.

4. Lovgivningsmæssig programmering

Nyt notat.

KOM-dokument foreligger ikke

1. Resumé

Europa-Kommissionen offentliggjorde den 19. oktober 2020 sit arbejdsprogram for 2021. På den uformelle videokonference for EU's europaministre ventes formandskabet at præsentere udkast til fælles erklæring om Kommissionens arbejdsprogram for 2021 og udkast til fælles konklusioner om den flerårige programmering med henblik på godkendelse.

2. Baggrund

Det følger af den interinstitutionelle aftale om bedre lovgivning mellem Rådet, Europa-Kommissionen og Europa-Parlamentet fra 2016, at de tre institutioner sammen skal styrke EU's årlige og flerårige programmering med afsæt i Kommissionens årlige arbejdsprogram. Formålet er på årlig basis at identificere de sager, som bør have særlig prioritet i lovgivningsarbejdet på tværs af institutionerne for derved også i praksis at sikre reel samordning af tilrettelæggelsen af lovgivningsarbejdet i hhv. Europa-Parlamentet og Rådet. For så vidt angår den flerårige programmering er formålet at sikre en bedre planlægning af lovgivningsarbejdet på længere sigt.

Europa-Kommissionen offentliggjorde den 19. oktober 2020 sit arbejdsprogram for 2021 "En Union med ny vitalitet i en skrøbelig verden". Med afsæt i Kommissionens arbejdsprogram vil formandskabet, Europa-Parlamentet og Europa-Kommissionen udarbejde et udkast til en fælles erklæring om den lovgivningsmæssige programmering for 2021. Derudover vil formandskabet, Europa-Parlamentet og Europa-Kommissionen udarbejde et udkast til fælles konklusioner om den flerårige programmering for perioden 2020-2024. Hverken udkast til erklæring om den flerårige programmering eller udkast til fælles konklusioner om den flerårige programmering er endnu modtaget.

3. Formål og indhold

På mødet ventes en præsentation af både den ventede fælles erklæring fra Europa-Parlamentet, Rådet og Europa-Kommissionen om den lovgivningsmæssige programmering for 2021 og af udkast til fælles konklusioner om den flerårige programmering.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal på lige fod med Rådet og Europa-Kommissionen godkende såvel erklæringen som de fælles konklusioner fra de tre institutioner – Europa-Parlamentet, Rådet og Europa-Kommissionen. Europa-Parlamentets holdning er endnu ikke kendt.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Hverken fælleserklæringen om den lovgivningsmæssige programmering for 2021 eller de fælles konklusioner om den flerårige programmering for perioden 2020-2024 ventes i sig selv at have konsekvenser for EU's budget, samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet. Der vil blive taget konkret stilling til eventuelle konsekvenser i forbindelse med behandlingen af de enkelte forslag fra Kommissionens arbejdsprogram, når de fremlægges.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det er forventningen, at der vil være bred opbakning til både udkastet til fælleserklæring om den lovgivningsmæssige programmering og udkastet til fælles konklusioner om den flerårige programmering.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter generelt op om formålet med den lovgivningsmæssige programmering, som følger op på Kommissionens tidligere udstukne overordnede ambitioner, der samtidig afspejler prioriteterne i Det Europæiske Råds strategiske dagsorden for 2019 – 2024.

Regeringen finder det endvidere vigtigt at sikre et godt samarbejde mellem institutionerne om det løbende lovgivningsarbejde for at sikre de bedst mulige rammer for at levere konkrete resultater.

Regeringen vil vurdere de konkrete lovgivningsmæssige forslag, når disse fremsættes.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.